

महाबजेट
2023

आज तुकाराम बीज

“ जगद्गुरु तुकाराम महाराजांच्या
‘पिकवावे धन । ज्याची आस करी जन ॥’
या तत्वास अनुसरुन अर्थसंकल्प...”

छत्रपती शिवाजी महाराज

महाबजेट
2023

सन्मान आपल्या युगपुरुषाचा,
ठेवू या आदर्श शिवरायांचा!

- ◆ छत्रपती शिवाजी महाराजांच्या शिवराज्याभिषेकाचे हे 350 वे वर्ष.
या महोत्सवासाठी **350 कोटी रुपये**
- ◆ आंबेगाव (पुणे) येथे छत्रपती शिवाजी महाराज
संकल्पना उद्यान: **50 कोटी रुपये**
- ◆ मुंबई, अमरावती, नाशिक, छत्रपती संभाजीनगर, नागपूर येथे
शिवचरित्रावरील उद्याने : **250 कोटी रुपये**
- ◆ शिवनेरी किल्ल्यावर शिवछत्रपतींच्या जीवनचरित्रावर संग्रहालय.
शिवकालिन किल्ल्यांचे संवर्धन : **300 कोटी रुपये**

अमृतकाळातील पहिला अर्थसंकल्प 'पंचामृत' ध्येयावर आधारित

महाबजेट 2023

1. शाश्वत शेती-समृद्ध शेतकरी

2. महिला, आदिवासी, मागासवर्ग,
ओबीसींसह सर्व समाजघटकांचा
सर्वसमावेशक विकास

3. भरीव भांडवली गुंतवणुकीतून पायाभूत सुविधा विकास

4. रोजगारनिर्मिती : सक्षम, कुशल, रोजगारक्षम युवा

5. पर्यावरणपूरक विकास

नमो शेतकरी महासन्मान निधी योजना

महाबजेट
2023

महाराष्ट्रातील शेतकऱ्यांना आता 12,000 रुपयांचा सन्मान निधी

- ◆ प्रधानमंत्री कृषी सन्मान निधी योजनेत राज्य सरकारची भर
- ◆ नमो शेतकरी महासन्मान निधी योजना
- ◆ प्रति शेतकरी, प्रति वर्ष **6000 रुपये** राज्य सरकार देणार
- ◆ केंद्राचे 6000 आणि राज्याचे 6000 असे **12,000 रुपये** प्रतिवर्ष मिळणार
- ◆ **1.15 कोटी** शेतकरी कुटुंबांना लाभ
- ◆ **6900 कोटी रुपयांचा** भार राज्य सरकार उचलणार

महाराष्ट्रातील शेतकऱ्यांना आता केवळ 1 रुपयांत पीकविमा

- ❖ आधीच्या योजनेत विमाहप्त्याच्या **2 टक्के** रक्कम शेतकऱ्यांकडून
- ❖ आता शेतकऱ्यांवर कोणताच भार नाही. राज्य सरकार भरणार हसा
- ❖ शेतकऱ्यांना केवळ **1 रुपयांत** पीकविमा
- ❖ **3312 कोटी रुपये** भार राज्य सरकार उचलणार

महाबजेट
2023

महाराष्ट्रातील शेतकऱ्यांसाठी महाकृषिविकास अभियान

राज्यातील शेतकऱ्यांच्या उत्पन्नवाढीसाठी
महाकृषिविकास अभियान राबविणार

पीक, फळपीक घटकाच्या उत्पादनापासून
ते मूल्यवर्धनापर्यंत

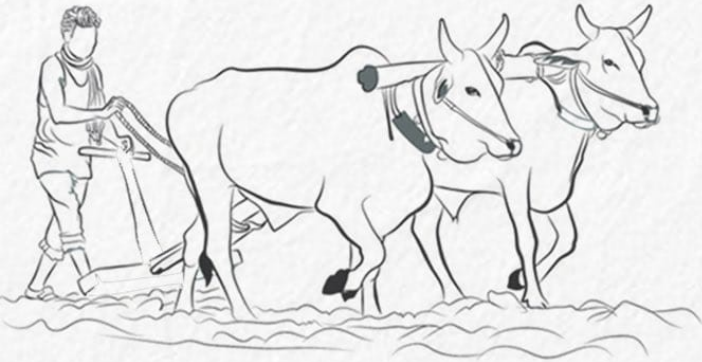
तालुका, जिल्हानिहाय शेतकरी गट, समूहांसाठी योजना

एकात्मिक पीक आधारित प्रकल्प आराखडा तयार करणार

5 वर्षांत **3000 कोटी रुपये** उपलब्ध करून देणार

महाबजेट
2023

महाराष्ट्रातील शेतकऱ्यांना कर्जमाफी योजनांचे लाभ

2017 च्या छत्रपती शिवाजी महाराज शेतकरी सन्मान योजनेतील
उर्वरित पात्र शेतकऱ्यांना योजनेचे लाभ देणार

महात्मा ज्योतिराव फुले शेतकरी कर्जमुक्ती योजनेतील
लाभ या सरकारने दिले

12.84 लाख पात्र शेतकऱ्यांच्या खात्यात
4683 कोटी रुपये थेट जमा

‘मागेल त्याला शेततळे’ योजनेचा आता व्यापक विस्तार

मागेल त्याला शेततळे योजनेचा आता व्यापक विस्तार

आता मागेल त्याला शेततळे, फळबाग, ठिबक सिंचन, शेततळ्यांचे अस्तरीकरण

मागेल त्याला शेडनेट, हरितगृह, आधुनिक पेरणीयंत्र, कॉटन श्रेडर

या योजनेवर **1000 कोटी रुपये** खर्च करणार

महाबजेट
2023

काजू बोंडूवर प्रक्रिया केंद्र, काजू फळ विकास योजना!

200 कोटी रुपयांच्या भांडवलासह कोकणासाठी काजू बोर्ड

काजू बोंडूपेक्षा प्रक्रिया काजूबोंडूला 7 पट भाव

उत्पन्नवाढीसाठी कोकणात काजू बोंडू प्रक्रिया केंद्र

कोकण, चंदगड तसेच आजरा (कोल्हापूर) येथे काजू फळ विकास योजना

5 वर्षासाठी 1325 कोटी रुपयांची तरतूद

गोपीनाथ मुंडे शेतकरी सुरक्षा सानुग्रह अनुदान योजना

आता राज्य सरकारकडून,
लाभही 2 लाखांपर्यंत

- ▶ गोपीनाथ मुंडे अपघात विमा योजना
यापूर्वी विमा कंपन्यांकडून
- ▶ आता गोपीनाथ मुंडे शेतकरी सुरक्षा
सानुग्रह अनुदान योजना
- ▶ ही योजना राज्य सरकार राबविणार,
त्यामुळे शेतकऱ्यांचा पूर्ण त्रास वाचणार
- ▶ अपघातग्रस्त शेतकऱ्यांच्या कुटुंबांना
पूर्वीच्या 1 लाखाहून आता
2 लाख रुपयांपर्यंत लाभ

महाबजेट 2023

नैसर्गिक शेतीला प्रोत्साहन

- 🌱 नैसर्गिक शेतीला प्रोत्साहन देणार
- 🌱 3 वर्षांत **25 लाख हेक्टर** क्षेत्र सेंद्रीय शेतीखाली आणणार
- 🌱 1000 जैवनिविष्ठा स्रोत केंद्र स्थापन करणार
- 🌱 डॉ. पंजाबराव देशमुख जैविक शेती मिशनची व्याप्तीवाढ
- 🌱 3 वर्षांत 1000 कोटी रुपये निधी

महाबजेट
2023

श्री अन्न उत्कृष्टता केंद्र सोलापुरात स्थापन करणार

आंतरराष्ट्रीय भरडधान्य वर्षा निमित्त
महाराष्ट्रात 'श्रीअन्न अभियान'

200 कोटी रुपयांची आर्थिक तरतूद

सोलापुरात श्री अन्न उत्कृष्टता
केंद्र स्थापन करणार

महाबजेट
2023

शेतकऱ्यांना अन्नधान्याऐवजी थेट रोखीने आर्थिक मदत!

- विदर्भ, मराठवाड्यातील 14 आपत्तीग्रस्त जिल्ह्यांना केशरी शिधापत्रिकाधारकांना थेट आर्थिक मदत
- अन्नधान्याऐवजी रोख रक्कम थेट आधार बँक खात्यात
- प्रतिवर्ष, प्रतिशेतकरी **1800 रुपये** देणार

शेतमाल विक्रीसाठी आलेल्या शेतकऱ्यांना निवारा-भोजन

- कृषी उत्पन्न बाजार समितीत शेतमाल विक्रीसाठी येणाऱ्या शेतकऱ्यांना सुविधा
- शेतकऱ्यांच्या मुकामासाठी राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज शेतकरी भवन
- जेवणासाठी शिवभोजन थाळीची उपलब्धता

गोसेवा, गोसंवर्धन...

महाबजेट
2023

- देशी गोवंशाचे संवर्धन, संगोपन, संरक्षणासाठी महाराष्ट्र गोसेवा आयोगाची स्थापना करणार

- आयोगामार्फत गोवर्धन गोवंश सेवा केंद्र योजना, गोमय मूल्यवर्धन योजना राबविणार

- देशी गोवंशाच्या संवर्धनासाठी भ्रूण बाह्यफलन, प्रत्यारोपण सुविधेत वाढ
- विदर्भ-मराठवाड्यातील 11 जिल्ह्यात दुग्ध विकासाच्या दुसऱ्या टप्प्यासाठी **160 कोटी रुपये**
- अहमदनगर जिल्ह्यात नवीन पशुवैद्यकीय महाविद्यालय

धनगर समाजाला 1000 कोटी रुपये

महाराष्ट्र मेंढी, शेळी सहकार विकास महामंडळाची स्थापना करणार

10 हजार कोटी रुपयांचे बिनव्याजी कर्ज
उपलब्ध करून देणार

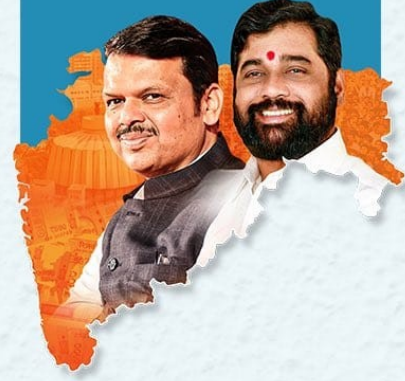
- धनगर समाजासाठी 1000 कोटी रुपये
- 22 योजनांचे एकत्रिकरण, मंत्रिमंडळ शक्तीप्रदत्त समितीमार्फत अंमलबजावणी
- महाराष्ट्र मेंढी व शेळी सहकार विकास महामंडळाची स्थापना करणार
- 10 हजार कोटी रुपयांचे बिनव्याजी कर्ज उपलब्ध करून देणार
- अहमदनगर येथे मुख्यालय असणार
- राजे यशवंतराव होळकर महामेष योजनेत मेंढीपालनासाठी भरीव निधी

महाबजेट
2023

मासेमार कुटुंबांच्या कल्याणासाठी 50 कोटींचा मत्स्यविकास कोष विमा आणि डिझेल अनुदानाचा दिलासा

महाबजेट
2023

- प्रकल्पबाधित मासेमारांना नुकसान भरपाईसाठी धोरण राबविणारे महाराष्ट्र पहिले राज्य
- प्रकल्पामुळे विस्थापित वा तात्पुरत्या प्रभावित मासेमार कुटुंबांना मदत देण्यासाठी प्रकल्पाच्या 2 टक्के वा 50 कोटी रुपयांचा मत्स्यविकास कोष
- मासेमारांना डिझेल अनुदानासाठी यांत्रिक नौकेच्या 120 अश्वशक्तीची अट काढली
- त्यामुळे 85,000 अधिकच्या मासेमारांना लाभ
- वर्षानुवर्षाचा अनुशेष यावर्षी पूर्णतः दूर करणार
- यासाठी 269 कोटी रुपयांची तरतूद
- पारंपारिक मासेमारी करणाऱ्या मासेमार बांधवांसाठी केंद्राच्या मदतीने 5 लाखांचा विमा

शेतकऱ्यांसाठी ट्रान्सफॉर्मर योजना, प्रलंबित कृषीपंपांना वीजजोडण्या

महाबजेट
2023

- ✓ वीज ट्रान्सफॉर्मर नसल्याने पाणी असूनही शेतकऱ्यांची गैरसोय टाळण्यासाठी ट्रान्सफॉर्मर योजना
- ✓ मुख्यमंत्री सौर कृषी वाहिनी योजनेत हेक्टरी 75,000 रुपये वार्षिक भाडेपट्टा
- ✓ दिवसा वीजपुरवठ्यासाठी 3 वर्षांत 30 टक्के कृषी वीजवाहिन्यांचे सौर उर्जाकरण, 9.50 लाख शेतकऱ्यांना लाभ
- ✓ प्रधानमंत्री कुसुम योजनेतून 1.50 लाख सौर कृषीपंप
- ✓ प्रलंबित 86,073 कृषीपंप अर्जदारांना तत्काळ वीजजोडणी
- ✓ उपसा जलसिंचन योजनेतील शेतकऱ्यांना वीजदर सवलतीची मुदत आता मार्च 2024 पर्यंत

महाबजेट
2023

असे असतील नदीजोड प्रकल्प...

- दमणगंगा-पिंजाळ नदीजोड प्रकल्प
राज्य निधीतून
- नार-पार, अंबिका, औरंगा, दमणगंगा, वैतरणा,
उल्हास नद्यांच्या उपखोऱ्यातील पाणी वापरणार
- मुंबई, गोदावरी खोऱ्यातील तूट भरून
काढण्यासाठी पाणी वापरणार
- मराठवाडा तथा उत्तर महाराष्ट्रातील नाशिक,
नगर, जळगावला लाभ
- वैनगंगा खोऱ्यातील वाहून जाणारे पाणी
वैनगंगा-नळगंगा-पैनगंगा नदीजोड प्रकल्पातून
नागपूर, वर्धा, अमरावती, यवतमाळ, अकोला,
बुलढाणा, वाशिम जिल्ह्यांना लाभ

तापी महापुनर्भरण प्रकल्प, कृष्णा-मराठवाडा सिंचन प्रकल्प

महाबजेट
2023

- पश्चिम विदर्भ आणि उत्तर महाराष्ट्रासाठी तापी महापुनर्भरण प्रकल्प
- केंद्र सरकारकडे पाठपुरावा करणार
- कृष्णा-मराठवाडा सिंचन प्रकल्पांतून धाराशिव, बीड जिल्ह्यांतील 133 गावांना सिंचन लाभ
- या प्रकल्पासाठी 11,626 कोटी रुपयांना सुधारित प्रशासकीय मान्यता

महाबजेट
2023

नागपुरात कृषी सुविधा केंद्र, विदर्भात संत्राप्रक्रिया केंद्र

- नागपुरात डॉ. पंजाबराव देशमुख कृषी महाविद्यालयात आंतरराष्ट्रीय कृषी सुविधा केंद्र स्थापन करणार
- अत्याधुनिक तंत्रज्ञानाचा वापर आणि प्रसार हा उद्देश
- या केंद्रासाठी **228 कोटी रुपये** देणार
- नागपूर जिल्ह्यातील नागपूर, काटोल, कळमेश्वर, अमरावती जिल्ह्यात मोर्शी, बुलढाणा जिल्ह्यात आधुनिक संत्रा प्रक्रिया केंद्र - **20 कोटी रुपये** तरतूद

सिंचनाचे विविध प्रकल्प पूर्ण करणार

महाबजेट
2023

- गेल्या 8 महिन्यात 27 सिंचन प्रकल्पांना सुप्रमा
- चालू 268 पैकी 39 प्रकल्प यावर्षी पूर्ण करणार
- प्रधानमंत्री कृषी सिंचन योजनेतील 6 प्रकल्प यावर्षी पूर्ण करणार
- बळीराजा जलसंजीवनी योजनेतील 24 प्रकल्प पूर्ण करणार
- गोसिखुर्द राष्ट्रीय प्रकल्पास यावर्षी 1500 कोटी रुपये, जून 2024 पर्यंत प्रकल्प पूर्ण करणार
- कोकणच्या सिंचन सुविधांसाठी विशेष कृती कार्यक्रम, खारभूमी बंधाऱ्यांच्या कामांना गती

मराठवाडा वॉटरग्रीडचे प्रस्ताव केंद्र सरकारच्या मंजूरीसाठी

- मराठवाडा वॉटरग्रीडचे प्रस्ताव केंद्र सरकारकडे मान्यतेला
- छत्रपती संभाजीनगर जिल्ह्यातील गंगापूर, वैजापूर,
पैठण तालुक्यांना जायकवाडी धरणातून पाणी
- बीड, लातूर जिल्ह्यांसाठी जायकवाडी, माजलगाव, उर्ध्वमनार धरणातून पाणी
- धाराशिव जिल्ह्यासाठी उजनी, सीना कोळेगाव, निम्नतेरणा धरणातून पाणी

महाबजेट
2023

महाबजेट
2023

हर घर जल

जलजीवन मिशनसाठी सुमारे
20,000 कोटी रुपये तरतूद

पाण्यासोबत स्वच्छताही...

- जलजीवन मिशन : 17.72 लाख कुटुंबांना नळजोडणी, सुमारे 20,000 कोटी रुपये
- 1656 एमएलडी क्षमतेचे मलनिस्सारण प्रकल्प
- 10,000 कि.मी.च्या मलजलवाहिनी
- 4.55 कोटी मेट्रीक टन कचऱ्यावर प्रक्रिया
- 22 नागरी संस्थांना 124 यांत्रिक रस्तासफाई वाहने
- ग्रामीण भागात 15,146 घनकचरा, सांडपाणी प्रक्रिया कामे

5000 गावांमध्ये जलयुक्त शिवार 2.0

जलयुक्त शिवार योजनेचा
दुसरा टप्पा 5000
गावांमध्ये सुरु करणार

गाळमुक्त धरण-गाळयुक्त
शिवार योजनेस
3 वर्ष मुदतवाढ

महाबजेट
2023

‘लेक लाडकी’ योजना नव्या स्वरूपात

लाडकी लेक मी संतांची,
मजवरी कृपा बहुतांची...

- ◆ मुलींच्या सक्षमीकरणासाठी ‘लेक लाडकी’ योजना आता नव्या स्वरूपात
- ◆ पिवळ्या आणि केशरी रेशनकार्ड धारक कुटुंबांतील मुलींना लाभ
- ◆ जन्मानंतर मुलीला 5000 रुपये
- ◆ पहिलीत 4000 रुपये, सहावीत 6000 रुपये
- ◆ अकरावीत 8000 रुपये
- ◆ मुलगी 18 वर्षांची झाल्यावर 75,000 रुपये

महाबजेट
2023

महाबजेट
2023

सारे काही महिलांसाठी... महिलांना एसटी प्रवासात सरसकट 50 टक्के सुट

♀ राज्य परिवहन महामंडळाच्या बससेवेत तिकिट दरात
महिलांना 50 टक्के सवलत

♀ चौथे सर्वसमावेशक महिला धोरण जाहीर करणार

♀ महिला बचत गटांच्या माध्यमातून लातूर जिल्ह्यात बांबू क्लस्टर

♀ कोल्हापूर जिल्ह्यात कोल्हापुरी चप्पल क्लस्टर

♀ मुंबईत महिला युनिटी मॉलची स्थापना

♀ महिला सुरक्षा, सुविधाजनक प्रवासासाठी
महिला केंद्रीत पर्यटन धोरण

♀ 'माता सुरक्षित तर घर सुरक्षित' अभियानात
4 कोटी महिला-मुलींची आरोग्य तपासणी, औषधोपचार

महाबजेट
2023

आशा स्वयंसेविका, अंगणवाडी सेविकांच्या मानधनात भरीव वाढ

♀ आशा स्वयंसेविकांचे मानधन 3500 वरून 5000 रुपये

♀ गटप्रवर्तकांचे मानधन 4700 वरून 6200 रुपये

♀ अंगणवाडी सेविकांचे मानधन 8325 वरून 10,000 रुपये

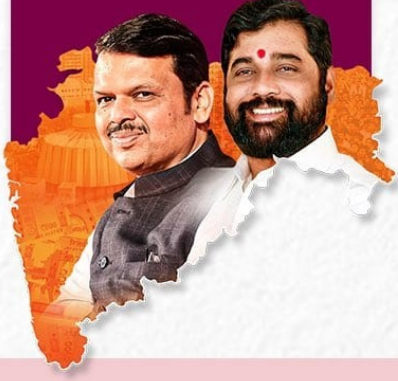
♀ मिनी अंगणवाडी सेविकांचे मानधन 5975 वरून 7200 रुपये

♀ अंगणवाडी मदतनीसांचे मानधन 4425 वरून 5500 रुपये

♀ अंगणवाडी, मिनी अंगणवाडी सेविका, मदतनीसांची
20,000 पदे भरणार

♀ अंगणवाड्यांमार्फत घरपोच आहार पुरवठ्यासाठी
साखळी व्यवस्थापन प्रणाली

महाबजेट
2023

नोकरदार महिलांसाठी 50 वसतीगृहे

दोन योजना एकत्र करून
'शक्तीसदन' ही नवी योजना

🏠 शहरी भागात नोकरीसाठी आलेल्या महिलांसाठी केंद्राच्या मदतीने
50 वसतीगृहांची निर्मिती

🏠 अडचणीतील महिलांसाठी, लैंगिक शोषणापासून
मुक्त केलेल्या महिलांसाठी, कौटुंबिक समस्याग्रस्त महिलांसाठी स्वाधार आणि
उज्वला या दोन योजनांचे एकत्रिकरण करून केंद्राच्या मदतीने
'शक्तीसदन' ही नवीन योजना

🏠 या योजनेत पीडित महिलांना आश्रय, विधी सेवा, आरोग्यसेवा, समुपदेशन इत्यादी सेवा

🏠 या योजनेत 50 नवीन 'शक्तीसदन' निर्माण करणार

महाबजेट
2023

महात्मा ज्योतिराव फुले जनारोग्य योजनेत
विमा संरक्षण 1.50 लाखांहून 5 लाख रुपये

त्यामुळे आता 5 लाख रुपयांपर्यंत
उपचार घेता येणार

नवीन 200 रुग्णालयांचा यात
समावेश करणार

महात्मा ज्योतिराव फुले
जनारोग्य योजनेत
आता 5 लाखांपर्यंत
उपचार करता येणार

मूत्रपिंड प्रत्यारोपण शस्त्रक्रियांचे
लाभ 2.50 लाखांहून
4 लाखांपर्यंत

राज्यभरात 700 स्व. बाळासाहेब
ठाकरे आपला दवाखाना

निराधार योजनांमध्ये वाढीव अर्थसहाय्य

महाबजेट
2023

- अंत्योदयाचा विचार
- संजय गांधी निराधार/श्रावणबाळ योजनेत
अर्थसहाय्य आता 1000 हून 1500 रुपये
- राज्य सरकार अतिरिक्त 2400 कोटी रुपयांचा भार उचलणार
- प्रत्येक महिन्यात पहिल्याच आठवड्यात नियमित प्रदान

महाबजेट
2023

ज्येष्ठ नागरिकांसाठी प्रत्येक शहरात विरंगुळा केंद्र, वयोश्री योजनेचाही विस्तार

- ज्येष्ठ नागरिकांसाठी प्रत्येक महापालिका क्षेत्रात विरंगुळा केंद्र स्थापन करणार
- ज्येष्ठ नागरिकांसाठी राष्ट्रीय वयोश्री योजनेचा राज्य सरकारकडून विस्तार
- वयोवृद्धांना वैद्यकीय उपकरणे, अन्य सुविधा उपलब्ध करून देणार

विविध समाजघटकांच्या संस्थांसाठी भरीव निधी

- ✓ बार्ती, सारथी, महाज्योती, अमृत
- ✓ अण्णासाहेब पाटील आर्थिक विकास महामंडळ, महात्मा फुले आर्थिक विकास महामंडळ, अण्णाभाऊ साठे आर्थिक विकास महामंडळ, श्यामराव पेजे आर्थिक विकास महामंडळ, इतर मागासवर्गिय वित्त आणि विकास महामंडळ, वसंतराव नाईक विमुक्त जाती, भटक्या जमाती विकास महामंडळ, मौलाना आझाद अल्पसंख्यक आर्थिक विकास महामंडळांना भरीव निधी देणार
- ✓ संत सेनाजी केश शिल्पी महामंडळ महिला आर्थिक विकास महामंडळाला सुध्दा निधी उपलब्ध करून देणार
- ✓ छत्रपती शाहू महाराज संशोधन प्रशिक्षण व मानवविकास संस्थेचे (सारथी) नाशिक येथे विभागीय कार्यालय, सुसज्ज अभ्यासिका, मुला-मुलीचेवसतीगृह यासाठी 50 कोटी रुपये

महाबजेट 2023

नवीन महामंडळांची स्थापना भरीव निधी सुद्धा देणार

महाबजेट
2023

- असंघटित कामगार : महाराष्ट्र राज्य असंघटित कामगार कल्याण मंडळ
- लिंगायत तरुणांना रोजगार : जगदज्योती महात्मा बसवेश्वर आर्थिक विकास महामंडळ
- गुरव समाज : संत काशिबा गुरव युवा आर्थिक विकास महामंडळ
- रामोशी समाज : राजे उमाजी नाईक आर्थिक विकास महामंडळ
- वडार समाज : पेलवान कै. मारुती चव्हाण-वडार आर्थिक विकास महामंडळ

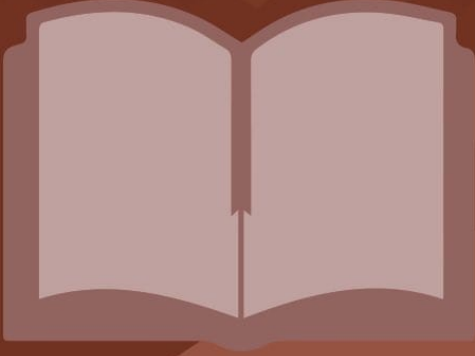
ही महामंडळे महाराष्ट्र राज्य इतर मागासवर्गीय वित्त व विकास महामंडळांतर्गत
प्रत्येकी 50 कोटी रुपयांचा निधी देणार

आदिवासी बांधवांच्या

शिक्षणासाठी...

महाबजेट
2023

250 शासकीय आदिवासी आश्रमशाळांना
आदर्श आश्रमशाळा करणार

अनुसूचित जमातीच्या 100 विद्यार्थ्यांना
पीएचडीसाठी अधिछात्रवृत्ती

Devendra.Fadnavis

@devendra_fadnavis

DevendraFadnavis

Dev_Fadnavis

अल्पसंख्यकांसाठी...

- अल्पसंख्यक महिलांच्या आर्थिक विकासासाठी 15 जिल्ह्यात 3000 बचतगटांची निर्मिती

उच्च शिक्षण घेणाऱ्यांना शिष्यवृत्ती: 25,000 वरून 50,000 रुपये

महाबजेट
2023

सर्वांसाठी घरे...

यावर्षी

10 लाख घरांचा महत्वाकांक्षी कार्यक्रम:
इतर मागासवर्गीयांसाठी 3 वर्षांत 10 लाख घरांची
'मोदी आवास घरकुल योजना'

भाग 1

महाबजेट
2023

प्रधानमंत्री आवास योजना: 4 लाख घरे
(2.5 लाख घरे अनुसूचित जाती-जमाती, 1.5 लाख इतर प्रवर्ग)

रमाई आवास : 1.5 लाख घरे/1800 कोटी रुपये
(किमान 25,000 घरे मातंग समाजासाठी)

शबरी, पारधी, आदिम आवास : 1 लाख घरे/1200 कोटी रुपये

सर्वांसाठी घरे... 10 लाख घरांची 'मोदी आवास घरकुल योजना'

भाग 2

महाबजेट
2023

यशवंतराव चव्हाण मुक्त वसाहत: 50,000 घरे/₹600 कोटी
(25,000 घरे विमुक्त जाती-भटक्या जमातींसाठी:
धनगर : 25,000 घरे)

इतर मागासवर्गियांसाठी नवीन घरकुल योजना :
मोदी आवास घरकुल योजना : 3 वर्षांत 10 लाख घरे /12,000 कोटी रुपये
(या योजनेत यावर्षी 3 लाख घरे बांधणार/3600 कोटी रुपये)

महाबजेट
2023

असंघटित कामगार, कारागिर, टॅक्सी-ऑटोचालक, दिव्यांगांसाठी...

3 कोटी असंघटित कामगारांसाठी **महाराष्ट्र राज्य
असंघटित कामगार कल्याण मंडळ**, सामाजिक सुरक्षा,
कल्याणकारी योजना राबविणार

टॅक्सी, ऑटोरिक्षा चालकांसाठी **महाराष्ट्र राज्य टॅक्सी व
ऑटोरिक्षाचालक कल्याणकारी महामंडळ**

माती कारागिरीला आधुनिक तंत्रज्ञानाची जोड, **संत शिरोमणी
गोरोबा काका महाराष्ट्र मातीकला मंडळाला 25 कोटी**

स्वतंत्र **दिव्यांग कल्याण विभाग** मार्फत शिक्षण, पुनर्वसन,
रोजगाराच्या योजना राबविणार

महाबजेट
2023

पायाभूत सुविधा...

समृद्धी अन् शक्तिपीठ महामार्ग....

- ✓ हिंदूहृदयसम्राट बाळासाहेब ठाकरे महाराष्ट्र समृद्धी महामार्गाचा विस्तार, सिंदखेडराजा नोड ते शेगावपर्यंत चौपदरी रस्ता
- ✓ पवनार (वर्धा) ते पात्रादेवी (सिंधुदुर्ग) महाराष्ट्र शक्तिपीठ महामार्ग/86,300 कोटी रुपये (नागपूर-गोवा) (माहूर, तुळजापूर, कोल्हापूर, अंबेजोगाई ही शक्तीपीठे, औढा नागनाथ, परळी वैजनाथ ही दोन ज्योर्तिलिंग, नांदेड गुरुद्वारा, पंढरपूर, कारंजा लाड, अक्कलकोट, गाणगापूर, नरसोबाची वाडी, औदुंबर जोडले जाणार)
- ✓ या महामार्गाचा हिंगोली, नांदेड, परभणी, बीड, लातूर, धाराशिव, वर्धा, यवतमाळ, सोलापूर, सांगली, कोल्हापूर, सिंधुदुर्ग जिल्ह्यांना लाभ

रस्त्यांसाठी निधी...

भाग - 1

महाबजेट
2023

- पुणे रिंगरोडसाठी भरीव निधीची तरतूद
- मुंबई-पुणे मिसिंग लिंकच्या कामासाठी निधी
- विरार-अलिबाग मार्गासाठी निधीची तरतूद
- रायगड जिल्ह्यातील रेवस ते रेडी, सिंधुदुर्ग सागरी महामार्गासाठी निधी
- हायब्रीड ॲन्युईटीतून **7500 कि.मी.**चे रस्ते - **90,000 कोटी रुपये**
- आशियाई बँक प्रकल्पातून **468 कि.मी.**चे रस्ते - **4000 कोटी रुपये**

रस्त्यांसाठी निधी...

भाग - 2

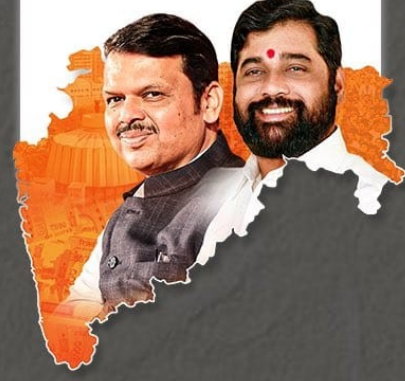
महाबजेट
2023

- रस्ते व पुलांसाठी **14,225 कोटी रुपये**, यातून **10,125 कि.मी.**चे कामे, 203 पूल व मोऱ्यांची कामे
- जिल्हा मार्ग व ग्रामीण मार्ग : **4500 कि.मी. - 3000 कोटी रुपये**
- प्रधानमंत्री ग्रामसडक योजना : **6500 कि.मी.**
- मातोश्री ग्रामसमृद्धी पाणंद शेतरस्त्यांसाठी नवी योजना
- सीमावर्ती भागातील गावांमध्ये रस्ते, वीज, पाणी, शिक्षण, आरोग्यासाठी योजना

आदिवासी पाडे, बंजारा तांडे, धनगर वाड्या-वस्त्यांतील रस्त्यांसाठी **₹4000 कोटी**

महाबजेट
2023

आदिवासी पाडे रस्त्यांनी जोडण्यासाठी
बिरसा मुंडा जोडरस्ते योजना

बंजारा तांडे रस्त्यांनी जोडण्यासाठी
संत सेवालाल महाराज जोडरस्ते योजना

धनगर वाड्या-वस्त्या जोडण्यासाठी
यशवंतराव होळकर जोडरस्ते योजना

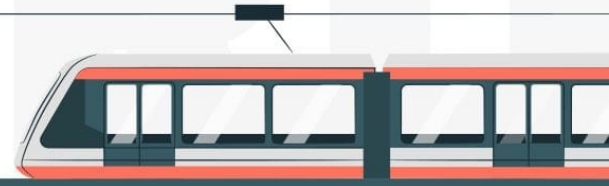
या तिन्ही योजनांसाठी सुमारे 4000 कोटी रुपयांची तरतूद

मेट्रो प्रकल्प...

महाबजेट
2023

- मुंबईत **337 कि.मी. मेट्रोचे जाळे** | 46 कि.मी. खुला | आणखी 50 कि.मी. यावर्षी खुला मुंबईतील नवीन प्रकल्प
- **मुंबई मेट्रो 10** : गायमुख ते शिवाजी चौक मीरा रोड | 9.2 कि.मी | **4476 कोटी रुपये**
- **मुंबई मेट्रो 11** : वडाळा ते छत्रपती शिवाजी महाराज टर्मिनस | 12.77 कि.मी | **8739 कोटी रुपये**
- **मुंबई मेट्रो 12** : कल्याण ते तळोजा | 20.75 कि.मी | **5865 कोटी रुपये**
- **नागपूर मेट्रोचा दुसरा टप्पा**: 43.80 कि.मी. | **6708 कोटी रुपये**
- **पुणे मेट्रो** : 8313 कोटींची कामे प्रगतीपथावर
- **अन्य नवीन प्रकल्प** : ठाणे वर्तुळाकार मेट्रो, नाशिक निओ मेट्रो, पुणे मेट्रोच्या पिंपरी-चिंचवड ते निगडी कॉरिडॉर आणि स्वारागेट ते कात्रज मेट्रो

रेल्वेप्रकल्प अन् बसस्थानकांचे आधुनिकीकरण

महाबजेट
2023

- नाशिक-पुणे हायस्पीड रेल्वेला निधी
- सोलापूर-तुळजापूर-धाराशिव ब्रॉडगेज : 84 कि.मी/452 कोटी रुपये
- नांदेड-बिदर, फलटण-पंढरपूर, स्वामगाव-जालना, वरोरा-चिमूर-कांपा या 4 प्रकल्पांना 50 टक्के राज्य हिस्सा देणार
- सेतूबंधनअंतर्गत राज्य रेल्वेफाटक मुक्त करण्यासाठी 25 नवीन उड्डाणपूल
- 100 बसस्थानकांचे आधुनिकीकरण आणि पुनर्बांधणीसाठी सुमारे 400 कोटी

विमानतळांचा विकास...

महाबजेट
2023

- शिर्डी विमानतळावर नवे प्रवासी टर्मिनल : 527 कोटी रुपये
- छत्रपती संभाजीनगर विमानतळ भूसंपादनासाठी : 734 कोटी रुपये
- नागपूर आंतरराष्ट्रीय विमानतळाचा विस्तार
- पुरंदर येथे नवीन आंतरराष्ट्रीय विमानतळ
- नागपुरातील मिहान प्रकल्पासाठी : 100 कोटी रुपये
- बेलोरा (अमरावती), शिवणी (अकोला) येथे विमानतळ विकासाची कामे

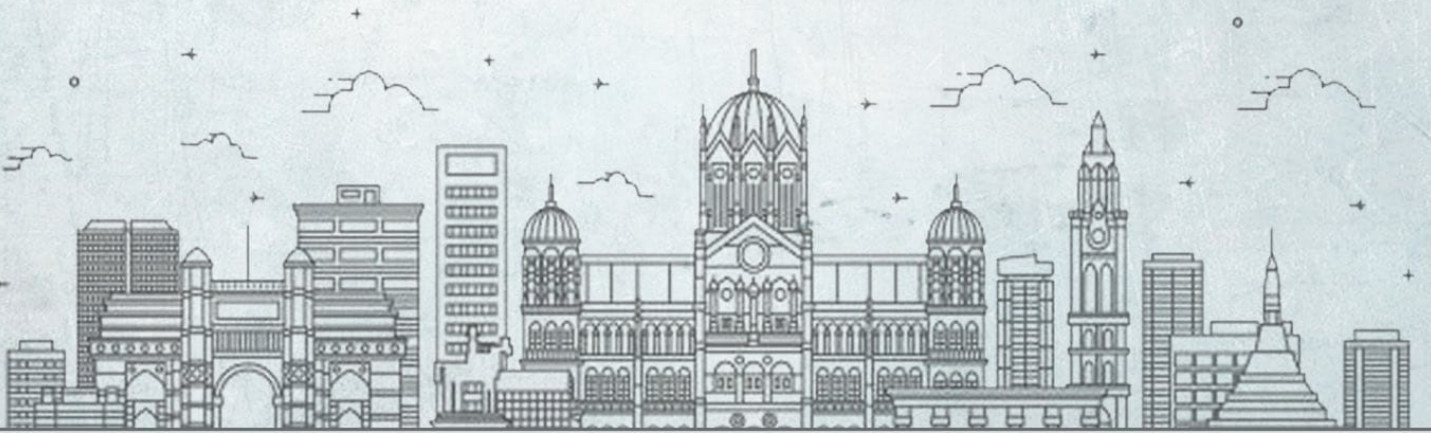

बोलण्यावर नाही, कृतीवर भर मुंबईचा सर्वांगिण विकास

महाबजेट
2023

- मुंबईच्या सुशोभिकरणासाठी : **1729 कोटी रुपये**
- एमएमआर क्षेत्रात पारसिक हिल्स बोगदा, मीरा-भाईंदर पाणीपुरवठा, मुंबई पारबंदर प्रकल्प, विविध उड्डाणपूल यावर्षी पूर्ण
- ठाणे-वसई खाडी जलवाहतुकीने जोडणार: **424 कोटी रुपये**
- गेट वे ऑफ इंडियाजवळ रेडिओ क्लब नजीक प्रवासी जेट्टी, इतर सुविधांचे निर्माण : **162.20 कोटी रुपये**

f Devendra.Fadnavis

@devendra_fadnavis

DevendraFadnavis

Dev_Fadnavis

विद्यार्थ्यांना आता मिळणार भरीव शिष्यवृत्ती, मोठी वाढ: विद्यार्थ्यांना गणवेशही मोफत

महाबजेट
2023

- 5 ते 7 वी : 1000 वरून < **5000 रुपये**
- 8 ते 10 वी : 1500 वरून < **7500 रुपये**
- स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या शाळांमध्ये इयत्ता **8वी पर्यंत** सर्व प्रवर्गांच्या **विद्यार्थ्यांना गणवेश मोफत** देणार

शिक्षणसेवकांना भरघोस मानधन सरासरी 10 हजार रुपयांची वाढ

महाबजेट
2023

- प्राथमिक व उच्च प्राथमिक शिक्षणसेवक : 6000 वरून **16,000** रुपये
- माध्यमिक शिक्षण सेवक : 8000 वरून **18,000** रुपये
- उच्च माध्यमिक शिक्षण सेवक : 9000 वरून **20,000** रुपये
- पीएमश्री शाळा : 816 शाळा/ 5 वर्षांत **1534** कोटी रुपये

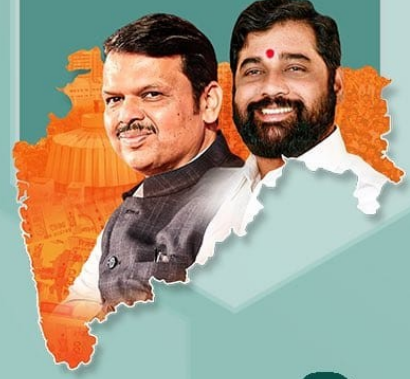
विद्यापीठे/ शैक्षणिक संस्थांना 500 कोटी रुपयेअनुदान

- ▶ डेक्कन कॉलेज पदव्युत्तर व संशोधन संस्था, पुणे
- ▶ राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज विद्यापीठ, नागपूर
- ▶ शासकीय विदर्भज्ञान विज्ञान संस्था, अमरावती
- ▶ कॉलेज ऑफ इंजिनिअरींग, पुणे
- ▶ गोंडवाना विद्यापीठ, गडचिरोली
- ▶ पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी होळकर विद्यापीठ, सोलापूर
- ▶ डॉ. होमी भाभा राज्य विद्यापीठ
- ▶ मुंबई विद्यापीठ
- ▶ लक्ष्मी नारायण इन्स्टिट्यूट ऑफ टेक्नोलॉजी, नागपूर
या संस्थेला अभिमत विद्यापिठाचा दर्जा देऊन
- ▶ वरील सर्व संस्थांना **500 कोटी रुपये** विशेष अनुदान
- ▶ महाराष्ट्र राष्ट्रीय विधी विद्यापीठ, नागपूरला
इमारत बांधकामासाठी निधी देणार

महाबजेट
2023

महाबजेट
2023

राज्यात 14 ठिकाणी शासकीय वैद्यकीय
महाविद्यालयांची बांधकामे करणार

सातारा, अलिबाग, सिंधुदुर्ग,
धाराशिव, परभणी, अमरावती,
भंडारा, जळगाव, रत्नागिरी,
गडचिरोली, वर्धा, बुलढाणा,
पालघर, अंबरनाथ (ठाणे)

राज्यात 14 शासकीय
वैद्यकीय महाविद्यालयांची
बांधकामे

मानसिक अस्वास्थ आणि व्यसनाधीनतेची
वाढती समस्या पाहता
जालना, भिवंडी, पुणे, नागपूर येथे
नवीन व्यसनमुक्ती केंद्रे

ठाणे आणि कोल्हापुरात अत्याधुनिक
मनोरुग्णालये- 850 कोटी रुपये

पर्यटनाला चालना...

महाबजेट
2023

- प्रत्येक जिल्ह्यातील 500 युवकांना जल, कृषी, कॅराव्हॅन, साहसी पर्यटन तसेच आदरातिथ्य क्षेत्राचे प्रशिक्षण
- पैठण येथील संत जानेश्वर उद्यानाचा नागपूर फुटाळा तलावाच्या धर्तीवर विकास
- 10 पर्यटन स्थळांवर टेंट सिटी उभारणार
- राज्याचा वार्षिक महोत्सव आराखडा तयार.
यात शिवजन्मोत्सव शिवनेरी, भगवान बिरसा मुंडा महोत्सव, जव्हार, वीर बाल दिवस महोत्सव नांदेड इत्यादींचा समावेश

महाबजेट
2023

सशक्त युवा....

खेळांना प्रोत्साहन

- खेळाडूची कामगिरी उंचावण्यासाठी मिशन लक्षवेध
- बालेवाडी पुणे येथे स्पोर्ट्स सायन्स सेंटर उभारणार
- पुण्यानंतर आता छत्रपती संभाजीनगर येथे नवीन क्रीडा विद्यापीठाला **50 कोटी रुपये**
- हनुमान व्यायाम प्रसारक मंडळाला अभिमत विद्यापीठाचा दर्जा देऊन अनुदान
- नागपूर विभागीय क्रीडा संकुलासाठी **100 कोटी रुपये**

झाडे झुडे जीव सोईरे पाषाण... पर्यावरणपूरक विकास

भाग - 1

- राज्याचे नेट झिरो उत्सर्जन साध्यतेसाठी उपाययोजना करणार
- 20,000 ग्रामपंचायतीत सौर उर्जा प्रकल्प
- भुसावळ येथे 500 किलोवॉटचा हरित हायड्रोजन प्रकल्प, सौर उर्जेचा वापर करणार
- जायकवाडी नाथसागर जलाशयात तरंगत्या सौरउर्जा पॅनेलद्वारे वीजनिर्मिती
- शैवाळ शेतीला प्रोत्साहन देण्यासाठी अभ्यासगट
- हरित हायड्रोजन, हरित अमोनिया, सौर, पवन उर्जा क्षेत्रात 75,000 कोटी रुपयांची ची गुंतवणूक अपेक्षित
- पर्यावरण सेवा योजनेचा 7500 शाळांमध्ये विस्तार
- स्वातंत्र्याच्या अमृत महोत्सवानिमित्त 75 तलाव संवर्धनाचा कार्यक्रम

झाडे झुडे जीव सोईरे पाषाण...

पर्यावरणपूरक विकास

भाग - 2

महाबजेट
2023

- > 15 वर्ष जुनी शासकीय वाहने निष्कासित करणार
- > 8 ते 15 वर्षांत खाजगी वाहने निष्कासित केल्यास नवीन वाहनखरेदीसाठी कर सवलत
- > एसटी महामंडळात 5150 इलेक्ट्रीक बसेस
- > डिझेलवरील 5000 बसेस द्रवरूप नैसर्गिक वायू इंधनावर परावर्तित करणार

झाडे झुडे जीव सोईरे पाषाण...

पर्यावरणपूरक विकास

भाग - 3

- प्रत्येक जिल्ह्यात धार्मिक व औषधी वृक्षांची अमृत वन उद्यानांची निर्मिती
- ग्रामीण भागात कडूनिंब, वड, उंबर, देशी आंबा, बेल असे पंचायतन
- धार्मिक स्थळाच्या परिसरात देवराई
- औषधी व व्यावसायिक वृक्षांच्या प्रजाती संवर्धनासाठी 50 हायटेक रोपवाटिका
- गोरेवाडा प्राणीसंग्रहालयात आफ्रिकन सफारी, पक्षी उद्यान यावर्षी शिवनेरी (जुन्नर) येथे बिबट सफारी

नागरिकांच्या सुरक्षिततेसाठी, अपराधसिद्धतेत वाढीसाठी....

महाबजेट
2023

- न्यायसहाय्यक वैज्ञानिक प्रयोगशाळांचे बळकटीकरण
- न्यायवैद्यक विज्ञान महाविद्यालय स्थापन करणार
- 45 ठिकाणी अत्याधुनिक न्यायसहाय्यक मोबाईल युनिट
- मुंबईत सीसीटीव्ही टप्पा-2 राबविणार
- सायबर गुन्हांना आळा घालण्यासाठी सायबर सुरक्षा प्रकल्प
- राज्यात **दोन नवीन कारागृह**
- देवनार मानखुर्द येथे **500 क्षमतेचे** बालसुधार गृह
- 12,793 कोतवालांचे मानधन सरसगट **15 हजार रुपये**

स्मारके

- ▶ भारतरत्न डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर इंदूमिल स्मारक : 349 कोटी रुपये दिले आणखी 741 कोटी रुपये देणार
- ▶ धर्मवीर छत्रपती संभाजी महाराज तुळापूर आणि वढूबुद्रूक स्मारकांसाठी निधी
- ▶ भिडेवाडा (पुणे) येथे ज्ञानज्योती सावित्रीबाई फुले राष्ट्रीय स्मारक: 50 कोटी रुपये
- ▶ लोकशाहीर अण्णाभाऊ साठे वाटेगाव (सांगली) स्मारक : 25 कोटी रुपये
- ▶ हिंदहृदयसम्राट बाळासाहेब ठाकरे स्मारक : 351 कोटी रुपये
- ▶ स्व. रा. सू. गवई स्मारक, अमरावती : 25 कोटी रुपये
- ▶ विचारवंत कै. नरहर कुलंदकर स्मारक, नांदेडसाठी निधी
- ▶ स्व. शिवाजीराव देशमुख स्मारक, कोकरुड (सांगली) : 20 कोटी रुपये

महाबजेट
2023

महाराष्ट्राचे वैभव असलेल्या धार्मिक क्षेत्रांचा विकास

- श्री संत सेवालाल महाराज स्मारक पोहरादेवी, उमरी तीर्थक्षेत्र विकास : 500 कोटी रुपये
- भीमाशंकर, त्र्यंबकेश्वर, घृष्णेश्वर, औंढा नागनाथ, वैजनाथ या पाचही महाराष्ट्रातील ज्योतिर्लिंगांसह प्राचीन मंदिरांच्या संवर्धनासाठी : 300 कोटी रुपये
- श्री क्षेत्र ज्योतिबा परिसर संवर्धन प्राधीकरण : 50 कोटी रुपये
- श्री संत गाडगेबाबा समाधीस्थळ, ऋणमोचन विकासासाठी : 25 कोटी रुपये
- श्री चक्रधर स्वामी महानुभाव संबंधित रिद्धपूर, काटोल, भिष्णूर, जाळीचा देव, पोहीचा देव, नांदेड, पांचाळेश्वर, पैठण विकासासाठी भरीव निधी
- प्रजाचक्षू संत गुलाबराव महाराज स्मारकासाठी भरीव निधी
- गहिनीनाथ गडाच्या संवर्धन-विकासासाठी : 25 कोटी रुपये
- श्री संत जगनाडेमहाराज आर्टगॅलरी, नागपूर: 6 कोटी रुपये
- श्री संत जगनाडेमहाराज समाधीस्थळ, सुदुंबरे (पुणे) : 25 कोटी रुपये

महाबजेट
2023

स्वातंत्र्याचा अमृतमहोत्सव स्मरण स्वातंत्र्यसमराचे...

महाबजेट
2023

- ▶ राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराजांच्या प्रेरणेने झालेल्या स्वातंत्र्यलढ्याच्या स्मृत्यर्थ आष्टी, वर्धा येथे स्मारक
- ▶ विदर्भात झालेल्या जंगल सत्याग्रहाची तीन ठिकाणी स्मारके
- ▶ मराठवाडा मुक्ती संग्रामाच्या अमृत महोत्सवानिमित्त पुरेसा निधी

महाबजेट
2023

सक्षम, कुशल अन् रोजगारक्षम युवाशक्ती

भाग 1

- ▶ लॉजिस्टिक पार्क धोरण लवकरच
- ▶ नागपूर येथे 1000 एकरावर लॉजिस्टिक हब
- ▶ नागपूर, एमएमआर, पुणे, छत्रपती संभाजीनगर, नाशिक, रत्नागिरी असे 6 सर्कुलर इकॉनॉमी पार्क
- ▶ वस्त्रोद्योग, खणिकर्म क्षेत्रासाठी नवीन धोरण
- ▶ स्टार्टअपसाठी कळंबोली, नवी मुंबई येथे निवासी प्रशिक्षण-संशोधन संस्था
- ▶ नवी मुंबईत जेम्स अँड ज्वेलरी पार्क, प्रयोगशाळानिर्मित हिच्यांच्या उद्योगाला चालना

महाबजेट
2023

सक्षम, कुशल अन् रोजगारक्षम युवाशक्ती

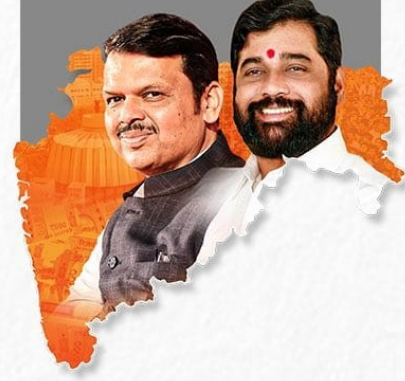
भाग 2

- ▶ मांघर (महाबळेश्वर)च्या घर्तीवर 'मधाचे गाव' हा उपक्रम राज्यभर राबविणार
- ▶ 500 ग्रामपंचायतींमध्ये कौशल्य विकास कार्यक्रम, शहरांकडे ओढा थांबणार
- ▶ मुंबईतील 200 महापालिका, जि.प.शाळांमध्ये कौशल्य प्रशिक्षण
- ▶ 500 आयटीआयची दर्जावाढ-2307 कोटी रुपये
- ▶ 75 आयटीआयचे आधुनिकीकरण-610 कोटी रुपये
- ▶ 75,000 शासकीय नोकरभरतीचा महत्त्वाकांक्षी कार्यक्रम
- ▶ उद्योगांना आवश्यक मनुष्यबळासाठी 10 उत्कृष्टता केंद्रे स्थापन करणार

बोलाव
विठ्ठल
पहाव
विठ्ठल

महाबजेट
2023

नाचू कीर्तनाचे रंगी...! आम्ही सारे वारकरी...

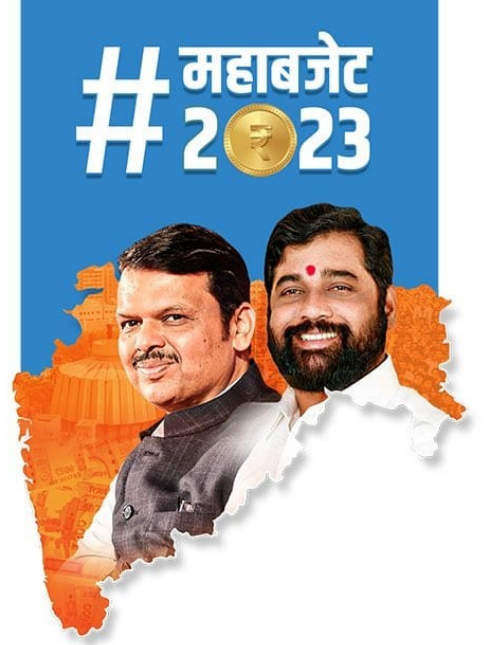
- संत ज्ञानेश्वर, संत तुकाराम, संत सोपानदेव,
संत निवृत्तीनाथ, संत मुक्ताई
निर्मलवारीसाठी : 20 कोटी

• कीर्तनकार, प्रवचनकार, निरुपणकार यांच्या
समाजप्रबोधनाच्या कार्याचा सन्मान: श्री संत नामदेव महाराज
कीर्तनकार सन्मान योजना

म

**बोलतो मराठी,
वाचतो मराठी...
माय मराठीच्या
सेवेसाठी...**

- श्री क्षेत्र रिद्धिपूर येथे मराठी भाषा विद्यापीठ स्थापन करणार
- विश्वकोष कार्यालय वाई (सातारा), मराठी भाषा भवन, ऐरोली येथे इमारतीची कामे
- मराठी भाषेच्या प्रचार-प्रसारासाठी मराठी भाषा युवक मंडळे
- सांगली नाट्यगृहासाठी **25 कोटी रुपये**
- राज्यातील सर्व नाट्यगृहांच्या दुरुस्तीसाठी : **50 कोटी रुपये**
- दादासाहेब फाळके चित्रनगरी गोरेगाव, कोल्हापूर चित्रनगरी येथे आंतरराष्ट्रीय सुविधांसाठी : **115 कोटी रुपये**
- कलाकार आणि कलाप्रकार जतनासाठी **महाराष्ट्र कलाकार कल्याण मंडळाची स्थापना**
- विदर्भ साहित्य संघाला शताब्दीनिमित्त : **10 कोटी रुपये**
- स्व. शंकरराव चव्हाण सुवर्णमहोत्सवी पत्रकार कल्याण निधी आता **50 कोटी रुपयांचा**

महाबजेट
2023

प्रथम अमृत :

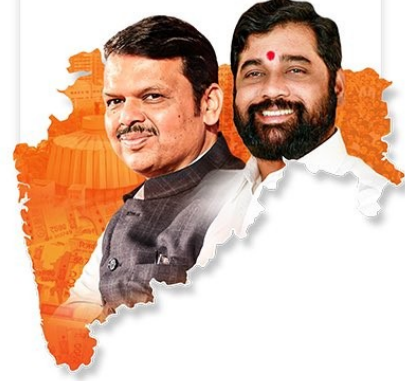
शाश्वत शेती - समृद्ध शेतकरी

- ▶ कृषी विभाग : 3339 कोटी रुपये
- ▶ मदत-पुनर्वसन विभाग : 584 कोटी रुपये
- ▶ सहकार व पणन विभाग : 1106 कोटी रुपये
- ▶ फलोत्पादन विभाग : 648 कोटी रुपये
- ▶ अन्न व नागरी पुरवठा विभाग : 481 कोटी रुपये
- ▶ पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय,
मत्स्यव्यवसाय विभाग : 508 कोटी रुपये
- ▶ जलसंपदा, लाभक्षेत्र विकास,
खारभूमी विभाग : 15,066 कोटी रुपये
- ▶ पाणीपुरवठा व स्वच्छता विभाग : 3545 कोटी रुपये
- ▶ मृद व जलसंधारण विभाग : 3886 कोटी रुपये

प्रथम अमृत एकूण : 29,163 कोटी रुपये

द्वितीय अमृत :

महाबजेट
2023

महिला, आदिवासी, मागासवर्ग, ओबीसींसह
सर्व समाजघटकांचा सर्वसमावेशक
विकास विभागांसाठी तरतूद

महिला व बालविकास विभाग : 2843 कोटी रुपये	सार्वजनिक आरोग्य विभाग : 3501 कोटी रुपये	सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग : 16,494 कोटी रुपये
इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग : 3996 कोटी रुपये	दिव्यांग कल्याण विभाग : 1416 कोटी रुपये	आदिवासी विकास विभाग : 12,655 कोटी रुपये
अल्पसंख्यक विकास विभाग : 743 कोटी रुपये	गृहनिर्माण विभाग : 1232 कोटी रुपये	कामगार विभाग : 156 कोटी रुपये

द्वितीय अमृत एकूण : 43,036 कोटी रुपये

तृतीय अमृतः

भरीव भांडवली गुंतवणुकीतून
पायाभूत सुविधा विकास

विभागांसाठी तरतूद

- सार्वजनिक बांधकाम विभाग : 19,491 कोटी रुपये
- ग्रामविकास व पंचायतराज विभाग : 8490 कोटी रुपये
- नियोजन व रोजगार हमी योजना विभाग : 10,297 कोटी रुपये
- नगरविकास विभाग : 9725 कोटी रुपये
- परिवहन, बंदरेविभाग : 3746 कोटी रुपये
- सामान्य प्रशासन विभाग : 1310 कोटी रुपये

महाबजेट
2023

तृतीय अमृत एकूण : 53,058 कोटी रुपये

चतुर्थ अमृत :

महाबजेट
2023

रोजगारनिर्मिती, सक्षम, कुशल-रोजगारक्षम युवा विभागांसाठी तरतूद

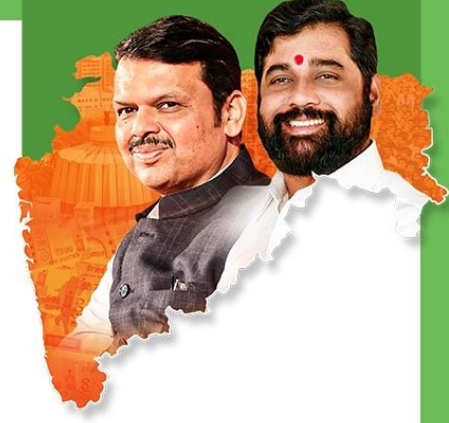
- उद्योग विभाग : **934 कोटी रुपये**
- वस्त्रोद्योग विभाग : **708 कोटी रुपये**
- कौशल्य, रोजगार, उद्योजकता व नाविन्यता विकास विभाग : **738 कोटी रुपये**
- शालेय शिक्षण विभाग : **2707 कोटी रुपये**
- उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग : **1920 कोटी रुपये**
- वैद्यकीय शिक्षण व औषधीद्रव्येविभाग : **2355 कोटी रुपये**
- क्रीडा विभाग : **491 कोटी रुपये**
- पर्यटन विभाग : **1805 कोटी रुपये**

चतुर्थ अमृत एकूण : 11,658 कोटी रुपये

पंचम अमृत:

महाबजेट 2023

पर्यावरणपूरक विकास विभागांसाठी तरतूद

- वन विभाग : 2294 कोटी रुपये
- पर्यावरण व वातावरणीय बदल विभाग : 224 कोटी रुपये
- उर्जा विभाग : 10,919 कोटी रुपये

पंचम अमृत एकूण : 13,437 कोटी रुपये

असे आहेत

करप्रस्ताव...

महाबजेट
2023

महिलांना आता
मासिक 25,000
रुपयांपर्यंतचे
उत्पन्न व्यवसाय करमुक्त
यापूर्वी ही मर्यादा
मासिक
10,000 रुपये होती

दिव्यांग व्यक्तींच्या
व्याख्या बदलामुळे
असंख्य दिव्यांगांची
व्यवसायकरातून
सुटका

हवाई वाहतुकीला चालना, एटीएफ मूल्यवर्धित कर 18 टक्के अर्थकारणाला चालना

महाबजेट
2023

हवाई वाहतुकीला प्रोत्साहन आणि
आर्थिक विकासाला चालना देण्यासाठी पाऊल

बृहन्मुंबई महापालिका, पुणे महापालिका आणि रायगड जिल्हा
या तीन क्षेत्रात विमानचालन चक्की इंधनावरील (एटीएफ)
मूल्यवर्धित कराचा दर 25 टक्क्यांहून आता 18 टक्के

असे करून हा कर बंगळुरु आणि
गोव्याच्या समकक्ष

भाग 1

₹ ₹
₹ ₹ ₹ ₹
₹ ₹ ₹
₹ ₹ ₹ ₹
₹ ₹ ₹ ₹

महाबजेट
2023

महाराष्ट्र कर, व्याज, शास्ती व विलंब शुल्क थकबाकीची तडजोड योजना-2023 जाहीर

• वस्तु व सेवा कर कायदा लागू होण्यापूर्वी राबविण्यात आलेल्या
महाराष्ट्र कर, व्याज, शास्ती व विलंब शुल्क थकबाकीची
तडजोड योजना-2023 जाहीर

• ही नवीन अभय योजना 1 मे 2023 ते 31 ऑक्टोबर 2023 पर्यंत

• दि. 1 मे 2023 रोजी प्रलंबित थकबाकीसाठी योजना लागू

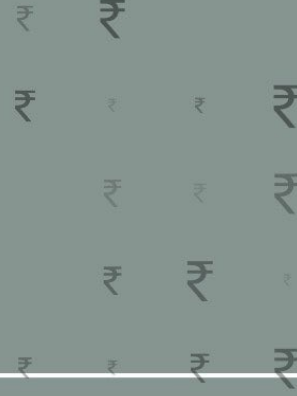
₹ ₹
₹ ₹ ₹ ₹ ₹
₹ ₹ ₹ ₹ ₹
₹ ₹ ₹ ₹
₹ ₹ ₹ ₹

Devendra.Fadnavis

@devendra_fadnavis

DevendraFadnavis

Dev_Fadnavis

महाबजेट # 2023

महाराष्ट्र कर, व्याज, शास्ती व विलंब शुल्क थकबाकीची तडजोड योजना-2023 जाहीर

- कोणत्याही वर्षासाठी, व्यापाऱ्याची थकबाकी **2 लाखंपर्यंत** असल्यास ती रक्कम पूर्णपणे माफ, **1 लाख** लहान व्यापाऱ्यांना लाभ
- कोणत्याही वैधानिक आदेशानुसार, थकबाकी **50 लाख** किंवा त्यापेक्षा कमी आहे, अशा प्रकरणात एकूण थकबाकीच्या **20%** रक्कम भरल्यास उर्वरित **80%** रक्कम माफ, सुमारे **80,000** मध्यम व्यापाऱ्यांना लाभ

अन्य विभागांसाठी आर्थिक तरतूद

महाबजेट
2023

- गृह विभाग : 2187 कोटी रुपये
- महसूल विभाग : 434 कोटी रुपये
- वित्त विभाग : 190 कोटी रुपये
- सांस्कृतिक कार्य विभाग : 1085 कोटी रुपये
- मराठी भाषा विभाग : 65 कोटी रुपये
- विधी व न्याय विभाग : 694 कोटी रुपये
- माहिती तंत्रज्ञान व
माहिती जनसंपर्क विभाग : 1342 कोटी रुपये
- महाराष्ट्र विधान मंडळ : 500 कोटी रुपये